

ZAƏ-LƏRİN YARADILMASI ÜÇÜN MƏLUMATLARIN TOPLANMASI

Andrey D. ORLİNSKI
Beynəlxalq fitosanitar ekspert
Biologiya elmləri doktoru

Bakı
19-22 iyul 2022-ci il

- Mövcud məlumatların toplanması ZAƏ proqramlarının hazırlanması, onların yaradılması və saxlanması üçün vacibdir
- Məlumatlar istənilən mənbədən toplanabilir
- FTBS 8-in köhnə (1999-cu il) versiyası (*Ərazidə zərərvericilərin vəziyyətinin müəyyən edilməsi*) məlumat mənbələrinin etibarlılıq sırasına görə faydalı təsnifatını təmin edirdi

1. Toplayan/müəyyənləşdirən şəxslər

- a) taksonomik mütəxəssis
- b) Peşəkar mütəxəssis, diaqnozu qoyan şəxs
- c) Alim
- d) Texnik
- e) Həvəskar ekspert
- f) Qeyri-mütəxəssis
- g) Bilinməyən toplayan/müəyyənləşdirən şəxs

2. Texniki müəyyənləşdirmə (identifikasiya)

- a) Biokimyəvi və molekulyar diaqnozun (əgər mövcuddursa) ayrılması
- b) rəsmi kolleksiyada saxlanılan nümunə və ya yetişdirmə, mütəxəssis tərəfindən taksonomik təsvir
- c) ümumi kolleksiyada olan nümunə
- d) Təsvir və foto
- e) Yalnız vizual təsvir
- f) İdentifikasiya metodu məlum deyil

3. Yer və tarix

- a) Məhdudlaşdırıcı və ya aşkaredici sorğular
- b) Ərazi və ya istehsal üzrə digər sorğular
- c) sahədə təsadüfi müşahidə, ola bilsin ki, müəyyən edilmiş yer/tarix olmadan
- d) məhsullarla və ya əlavə məhsullarla müşahidə; ələ keçirmə (yaxalama)
- e) Dəqiq yer və tarix bilinmir

4. Qeyd etmə/nəşrlər

- a) MBMT nəşri/RBMT nəşri (hansına istinad olunubsa)
- b) İstinad olunmuş elmi və ya texniki jurnal
- c) Digər keçmiş qeydlər
- d) İstinad olunmamış elmi və ya texniki jurnal
- e) Mütəxəssislərin həvəskar nəşri
- f) Dərc olunmamış elmi və ya texniki sənəd
- g) Qeyri-texniki sənəd; dövri nəşr/qəzet
- h) Fərdi ünsiyyət; dərc olunmamış

İnternetdə axtarış

- BBMK-nin veb səhifəsi
- RBMT-nin (ABMT-nin) veb səhifəsi
- Google vasitəsilə axtarış
- Və s.